



Република Србија
ЕТИЧКИ ОДБОР СРБИЈЕ
Министарство здравља
Број: 500-01-1377/5/2025-16
Датум: 25.08.2025. године
Ул.Немањина бр.22-26
Београд

**Мишљење Етичког одбора Србије о етичким аспектима поступања
проф. др Дејана Нешића, редовног професора Медицинског факултета
Универзитета у Београду**

На предлог члана Етичког одбора Србије од 20.07.2025. године покренут је поступак утврђивања професионалне етике проф. др Дејана Нешића, редовног професора Медицинског факултета Универзитета у Београду, а у вези са менторством научног и медицинског истраживања које је у у сврху израде докторске дисертације под називом „Утицај механичког ударног таласа на величину калцификације код присуства петног трна и плантарног фасцитиса“ спроводила др Ивана Топаловић. Наведена дисертација је успешно одбрањена на Медицинском факултету Универзитета у Београду дана 27.09.2023. године.

У поднетом предлогу, детаљно је елаборирано чињенично стање, указујући на бројне неправилности и етичке преступе који су утврђени у предметном случају. Као саставни део предлога, приложена је обимна доказна документација, која, између осталог, обухвата и спорну докторску дисертацију, као и копију научног рада који је објављен у реномираном часопису *BioMed Research International* 2023. године, а који чини интегрални део поменутог докторске дисертације.

У складу са својим надлежностима проистеклим из члана 142. став 1. тачка 4. Закона о здравственој заштити Републике Србије, Етички одбор Србије је, у циљу праћења спровођења научног и медицинског истраживања које је, према наводима у докторској дисертацији и објављеном научном раду, спроведено у две различите здравствене установе, упутио допис број 003230360 2025 59010 007 000 515 000 од 22.07.2025. године проф. др Дејану Нешићу. Дописом је затражено достављање одговора на питања од значаја у вези са поменутиим истраживањем.

Проф. др Дејан Нешић је 25.07.2025. године доставио Етичком одбору Србије допис којим је одбио да поступи по захтеву, истичући ненадлежност Етичког одбора Србије за утврђивање наводних повреда етичких начела приликом израде докторске дисертације. Проф. др Нешић је у свом допису нагласио да је Медицински факултет у Београду, у својству научноистраживачке организације, спроводио предметно научно истраживање на које се захтев Етичког одбора Србије односи. Медицински факултет је, према његовим наводима, регистрован и акредитован у складу са применљивим прописима за спровођење таквих истраживања.

На основу приложене документације, као и увида у јавно доступне информације, Етички одбор Србије је на електронској седници одржаној дана 25.08.2025. године разматрао све етичке аспекте поступања проф. др Дејана Нешића у вези предметног истраживања, те је у складу са својим надлежностима из члана 142. Закона о здравственој заштити донео следеће

М И Ш Љ Е Њ Е

- 1. Спровођење научних и медицинских истраживања у сврху израде докторске дисертације у здравственој установи регулисано је одредбама Закона о здравственој заштити, Закона о правима пацијената, као и другим релевантним законима и подзаконским актима који се односе на медицинска истраживања. Наведена истраживања морају се спроводити у складу са општеприхваћеним етичким стандардима, чиме се обезбеђује заштита права, достојанства и безбедности учесника у истраживању.**
- 2. Етичка комисија Медицинског факултета Универзитета у Београду нема надлежност да издаје сагласност за спровођење истраживања у сврху израде докторске дисертације у здравственим установама, односно за истраживања у сврху израде докторске дисертације која укључују пацијенте и/или њихов биолошки материјал, без претходне сагласности надлежног етичког одбора здравствене установе.**
- 3. Пропуст ментора да обезбеди спровођење научног и медицинског истраживања у сврху израде докторске дисертације у складу са свим релевантним етичким и законским стандардима, као и пропуст да врши надзор над целокупним процесом истраживања, укључујући избор опреме и прибављање свих неопходних дозвола, чиме се гарантује научни и етички интегритет истраживања, представља тежак етички преступ који повлачи академску, професионалну, моралну и правну одговорност ментора.**
- 4. Јавно представљање нетачних података тј. фалсификовање података у вези научног и медицинског истраживања спроведеног у здравственој установи представља кршење начела професионалне етике здравствених радника и здравствених сарадника.**
- 5. Одбијање надлежности Етичког одбора Србије да прати спровођење научних и медицинских истраживања које спроводе наставници и сарадници Медицинског факултета у Београду у здравственим установама на територији Републике Србије представља оспоравање ауторитета Етичког одбора Србије као независног стручног тела на нивоу Републике Србије, непоштовање принципа владавине права и отежавање утврђивања етичке одговорности.**
- 6. Лекар који је починио тешке повреде етичких и професионалних стандарда у области менторства истраживања у здравственим установама, а које повреде указују на озбиљно нарушавање етичких принципа, интегритета академске заједнице и поверења јавности у рад здравствених установа, не испуњава неопходне етичке, професионалне и моралне критеријуме за обављање функције продекана на Медицинском факултету, с обзиром на то да ова**

функција обухвата наставну, научно-истраживачку и здравствену делатност. Наведено је у циљу заштите етичких стандарда, очувања интегритета академске заједнице и обезбеђивања поверења јавности у рад здравствених установа.

Образложење

Др Ивана Топаловић, у академској години 2017/2018, уписала је докторске академске студије на Медицинском факултету Универзитета у Београду, у оквиру студијског програма „Биологија скелета“ (извођеног на енглеском језику).

Надаље, Етичка комисија Медицинског факултета у Београду, одлуком број 1322/V-12 од 20. маја 2021. године, издала је сагласност др Ивани Топаловић, лицу запосленом у ординацији за физикалну медицину и рехабилитацију „PHYSICAL“, за израду докторске дисертације под радним насловом „Утицај механичког ударног таласа на величину калцификата код *calcar calcanei*“.

Веће научних области медицинских наука Универзитета у Београду је одобрило тему 13.09.2021. године и усвојило извештај о завршеној дисертацији 19.09.2023.године.

Докторска дисертација под насловом „IMPACT OF SHOCK WAVES ON THE SIZE OF CALCIFICATION IN THE PRESENCE OF CALCANEAL SPUR AND PLANTAR FASCIITIS“, израђена на енглеском језику, успешно је одбрањена дана 27. септембра 2023. године пред надлежном Комисијом. Састав Комисије за одбрану докторске дисертације био је следећи:

- 1) Проф. др Љубица Константиновић, председник Комисије, у звању редовног професора Медицинског факултета, Универзитет у Београду,
- 2) Проф. др Александар Лешић, члан Комисије, у звању редовног професора Медицинског факултета, Универзитет у Београду и
- 3) Проф. др Борис Ђинђић, члан Комисије, у звању редовног професора Медицинског факултета, Универзитет у Нишу.

У докторској дисертацији је наведено да је испитивање спроведено као проспективна студија у трајању од једне године (од јануара до децембра 2021. године) на Клиници за физикалну медицину и рехабилитацију Клиничког Центра Србије у Београду.

У предметној докторској дисертацији, истраживање је конципирано као проспективна студија, спроведена у временском оквиру од једне календарске године, прецизније од јануара до децембра 2021. године. Локација спровођења студије била је Клиника за физикалну медицину и рехабилитацију у оквиру Клиничког Центра Србије у Београду.

У складу са методологијом презентованом у дисертацији, истраживање је обухватило 129 испитаника који су, применом методе рандомизације, подељени у две кохорте: експерименталну групу, сачињену од 67 пацијената подвргнутих третману механичким ударним таласом, и контролну групу, која је обухватала 62 пацијента третирана конвенционалним методама физикалне терапије. Терапија механичким ударним

таласом спроведена је употребом апарата MASTERPLUS MP 200, серијског броја BS 2058, произведеног 2011. године од стране компаније STORZ MEDICAL из Швајцарске.

У складу са академским прописима и процедурама, као неопходан предуслов за приступање одбрани докторске дисертације, објављен је следећи научни рад у фебруару 2023. године:

Topalović I., Nešić D., Mitrović S., Miler Jerković V., Konstantinović Lj. The efficacy of focused extracorporeal shock wave therapy and ultrasound therapy in the treatment of calcar calcanei: a randomized study. BioMed Research International 2023; 8855687, doi:10.1155/2023/8855687, M 22 (IF=3.246).

У објављеном раду је наведено да је студија спроведена на Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ у Београду у периоду од 1.09.2021. године до 30.09.2022. године, те да су подаци који поткрепљују резултате студије доступни су у систему медицинских података наведене здравствене установе. У раду је наведено да су методом рандомизације испитаници подељени на 2 групе - експерименталну групу која се састојала од 62 пацијента (третирани истим апаратом који је наведен у докторској дисертацији) и контролну групу која је такође обухватала 62 пацијента.

Увидом у приложену документацију, конкретно докторску дисертацију и пратећи публиковани научни рад, констатује се значајна неконзистентност у погледу локације и временског оквира спровођења истраживања, што потенцијално указује на повреду академског интегритета и етичких стандарда научног рада. Наиме, у докторској дисертацији је експлицитно наведено да је истраживање реализовано на Клиници за физикалну медицину и рехабилитацију Клиничког Центра Србије у Београду, у периоду од јануара до децембра 2021. године. Супротно томе, у публикованом раду, који је био обавезан услов за одбрану докторске дисертације, наводи се да је студија спроведена на Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ у Београду, у периоду од 1. септембра 2021. године до 30. септембра 2022. године. Ова дискрепанца у кључним методолошким подацима, као што су место и време спровођења истраживања, представља озбиљан недостатак у веродостојности презентованих резултата. Додатно, и што је од изузетне важности са аспекта етичности и законитости научног истраживања, недостају сагласности етичких одбора наведених здравствених установа за спровођење предметног истраживања у њиховим институцијама.

Уочене неконзистентности су представљале основ за подношење захтева за мишљење председника комисије за оцену и одбрану предметне докторске дисертације, проф. др Љубице Константиновић, приликом обраћања Савету Медицинског факултета у Београду од стране подносиоца захтева.

Проф. др Љубица Константиновић је, поступајући по захтеву подносиоца предметног захтева, дана 20.07.2025. године, путем електронске поште, доставила одговор Савету Медицинског факултета у Београду, потврђујући да је, након уочених неправилности у наведеном раду, обавестила уредништво часописа и ментора докторске дисертације. Надаље, проф. др Љубица Константиновић је подносиоцу захтева доставила копију електронске поште упућене уредницима часописа *BioMed Research International* дана

17.02.2024. године, у којој је поново истакла да се обраћа због изостанка тражених корекција од стране часописа. У наведеној електронској поруци прецизирано је следеће:

- 1) Истраживање је спроведено у Ординацији за физикалну терапију „PHYSICAL“у Београду;
- 2) Терапија механичким ударним таласом спроведена је употребом апарата DUOLITH SD1, произвођача STORZ MEDICAL из Швајцарске;
- 3) Подаци који поткрепљују резултате студије доступни су у систему медицинских података Ординације за физикалну терапију „PHYSICAL“у Београду.

У описаној ситуацији, констатовани су вишеструки и озбиљни етички пропусти који обухватају повреде законских прописа, академске етике и професионалне одговорности. Најрелевантнији етички пропусти ментора у предметном истраживању су:

- 1) Дозвољавање истраживања у приватној пракси супротно законским одредбама и прикривање те чињенице

У Републици Србији, спровођење медицинских истраживања у приватној пракси, посебно оних која укључују пацијенте, представља директно кршење важећих законских одредби. Закон о здравственој заштити Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 25/2019, 92/2023 - аутентично тумачење и 29/2025 – одлука УС) јасно дефинише услове и места за спровођење научноистраживачког рада у здравству. У складу са одредбама члана 97. став 3., члана 98. став 2. и члана 100. став 3. овог закона, научноистраживачки рад у здравству спроводи се у здравственим установама које су акредитоване за обављање научноистраживачке делатности и које испуњавају прописане услове у погледу кадра, опреме и простора. Приватне праксе, иако су део здравственог система и пружају здравствене услуге, немају институционалне оквире и надзор неопходан за спровођење медицинских истраживања, посебно када је реч о докторским дисертацијама које захтевају висок ниво научне ригорозности, етичке контроле и заштите права пацијената.

Заштита права пацијената је фундаментална у спровођењу медицинских истраживања. Закон о правима пацијената ("Сл. гласник РС", бр. 45/2013 и 25/2019 – др. закон) у члану 25. став 12. императивно забрањује предузимање медицинског истраживања у приватној пракси. Ова одредба је кључна за осигурање етичких стандарда и спречавање злоупотреба, с обзиром на то да приватне праксе немају неопходне етичке одборе или институционалне механизме за надзор и заштиту испитаника, што је обавезно за свако истраживање које укључује људске субјекте. Прикривање чињенице да се истраживање спроводи супротно законским одредбама додатно погоршава прекршај, јер указује на намерно избегавање законских обавеза и потенцијално угрожавање права и безбедности пацијената.

На основу изнетих чињеница, ментор медицинског истраживања, спровођеног у сврху израде докторске дисертације, био је у обавези да спречи реализацију истраживања у приватној пракси, стриктно поштујући законски оквир који прецизно дефинише локацију спровођења медицинских истраживања. Отежавајућа околност у предметном

случају је чињеница да је ментор, кршећи релевантне законске одредбе, прикрио стварно место спровођења истраживања, односно дозволио је лажно представљање локације истраживања, како у самој докторској дисертацији, тако и у публикованом научном раду који је био услов за одбрану дисертације. Конкретно, у дисертацији је наведена Клиника за физикалну медицину и рехабилитацију Клиничког Центра Србије у Београду, док је у публикованом раду наведена Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ у Београду. Овакво поступање, које обухвата превару и фалсификовање података, не само да представља озбиљан етички прекршај, већ се квалификује и као један од најтежих облика академске нечеститости, повлачећи за собом потенцијалну правну одговорност и санкције у складу са важећим прописима Републике Србије који регулишу научноистраживачки рад и академску етику.

2) Ауторизација спровођења истраживања без одлуке надлежног етичког одбора

Спровођење истраживања која укључују људске субјекте у Републици Србији је регулисано прецизним законским одредбама. У складу са чланом 131. став 1. тачка 3. Закона о здравственој заштити, етички одбор здравствене установе надлежан је за давање сагласности за спровођење научних истраживања у области здравства и медицинских истраживања, као и за праћење њиховог спровођења.

У конкретном случају, иако је у докторској дисертацији наведено да је медицинско истраживање спроведено на Клиници за физикалну медицину и рехабилитацију Клиничког Центра Србије у Београду, а у публикованом раду да је истраживање спроведено на Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ у Београду, изостају одлуке надлежних етичких одбора наведених здравствених установа којима се одобрава спровођење предметног истраживања. Постоји одлука Етичке комисије Медицинског факултета у Београду, број 1322/V-12 од 20.05.2021. године, којом се даје сагласност др Ивани Топаловић, запосленој у ординацији за физикалну медицину и рехабилитацију „PHYSICAL“, за израду докторске дисертације под радним насловом „Утицај механичког ударног таласа на величину калцификата код *calcar calcanei*“. Међутим, у наведеној одлуци не постоји податак о здравственој установи у којој ће се истраживање спроводити, нити се реферира на одлуку етичког одбора здравствене установе на основу које се даје сагласност. Ово указује на потенцијални недостатак у формалној процедури прибављања етичких сагласности за спровођење медицинског истраживања, што је кључно за валидност и интегритет научног рада.

У складу са позитивноправним прописима Републике Србије, Етичка комисија Медицинског факултета у Београду нема надлежност да даје сагласност за спровођење научних и медицинских истраживања у здравственим установама. Ова надлежност, као што је већ истакнуто, додељена је етичким одборима здравствених установа.

Етички одбор Републике Србије констатује да ауторизација спровођења истраживачких студија од стране ментора, без претходне и обавезујуће одлуке надлежног етичког одбора, представља есенцијалну повреду фундаменталних етичких постулата у домену медицинских истраживања. Одсуство валидне сагласности релевантног етичког одбора здравствене установе имплицира да предметно истраживање није реализовано у сагласности са принципима утврђеним Хелсиншком декларацијом Светске медицинске

асоцијације, као и са другим релевантним међународним и националним етичким смерницама које регулишу медицинска истраживања на људима. Консеквентно, овакво испитивање је резултирало повредом законом гарантованих права пацијената-испитаника, те је исте изложило потенцијалним ризицима без адекватне заштите и супервизије, чиме је компромитован интегритет истраживачког процеса и безбедност учесника.

3) Изношење лажних података у дисертацији и публикованом раду

Увођење лажних места истраживања у дисертацији и објављеном раду, док је истраживање заправо спроведено у приватној пракси, навођење коришћења једног апарата (медицинског средства) када је коришћен други апарат, навођење различитих временских периода у току којих је спровођено истраживање, као и навођење поступка рандомизације који није могао да буде спроведен у приватној ординацији, представља вишеструко фалсификовање података и озбиљно кршење академског и научног интегритета.

Поступање које обухвата фалсификовање представља тешку повреду научно-истраживачке и академске етике, чиме се нарушавају принципи научне етике и интегритета, те доводи у питање валидност и поузданост презентованих резултата истраживања. У правном смислу фалсификовање подразумева манипулацију истраживачким методама и материјалима, опремом или процесима, или мењање или изостављање података или резултата тако да истраживање није прецизно представљено у истраживачком запису.

Дисертација, као и научни рад објављен у медицинском часопису, представљају јавне документе који морају садржати истините и проверљиве податке. Ово је фундаментални принцип медицинског и научног истраживања и издаваштва, кључан за дисеминацију резултата медицинског истраживања и осигуравање интегритета науке.

С обзиром на то да је медицинско истраживање спроведено у циљу израде докторске дисертације, која представља јавну исправу у ширем смислу јер се ради о документу који служи као доказ у академском и научном поступку који води ка стицању звања доктора медицинских наука, Етички одбор је става да лажно представљање места спровођења истраживања представља обмањивање научне заједнице и институција са елементима преваре.

У контексту академске, научне и професионалне етике, ментор сноси примарну одговорност за веродостојност података медицинског истраживања како у докторској дисертацији свог докторанда, тако и у научној публикацији у којој је наведен као коаутор.

Вишеструко фалсификовање података додатно погоршава ситуацију, јер указује на систематски образац неетичког понашања, а не на изоловану грешку. Овакве неетичке радње нарушавају углед факултета и подривају поверење јавности у систем здравствене заштите Србије. На ширем нивоу, фалсификовани подаци могу довести до усвајања

неефикасних или чак штетних терапија, што најважније, угрожава здравље пацијената. Наведено отежава будућа истраживања и прихватање научних и медицинских открића.

4) Истраживање са нерегистрованим медицинским средством

Коришћење медицинског средства које није регистровано у Србији представља кршење законских прописа о медицинским средствима. Закон о медицинским средствима Републике Србије ("Сл.гласник" бр. 105/2017) јасно прописује услове за стављање медицинских средстава у промет и њихову употребу, укључујући и она која се користе у клиничким испитивањима. На основу јавно доступних информација констатује се да ниједан од два медицинска средства механичког ударног таласа која су наведена да су коришћена у истраживању није био регистрован код Агенције за лекове и медицинска средства Србије (АЛИМС) у време спровођења истраживања, с обзиром да регистар медицинских средстава при АЛИМС-у указује да су оба медицинска средства регистрована у Србији тек 07.10.2024. године.

Коришћење нерегистрованог средства имплицира недостатак неопходног етичког одобрења, који је кључан за заштиту права и сигурности испитаника. У складу са чланом 29. став 2. Закона о медицинским средствима, истраживање које користи нерегистровано медицинско средство могло је да се спроводи само на основу одобрења спровођења или потврде о пријави клиничког испитивања које издаје АЛИМС и позитивног мишљења Етичког одбора Србије, у складу са овим законом и прописима донетим за његово спровођење.

У контексту међународних етичких смерница, као што су Хелсиншка декларација и смернице Добре клиничке праксе (GCP), овакво понашање је неприхватљиво и представља грубо кршење етичких стандарда који су успостављени ради заштите људских права у медицинским истраживањима.

5) Недостатак информисаног пристанка

Уважавајући наводе из докторске дисертације и објављеног рада да су сви учесници истраживања потписали информисани пристанак, на основу утврђеног чињеничног стања констатује се да информисани пристанак није сачињен у складу са етичким стандардима, те се због тога може сматрати да је приликом истраживања постојао недостатак прихватљивог информисаног пристанка.

Постоји више разлога за овај став:

- Истраживање је спроведено у приватној пракси, што је супротно законским одредбама;
- Не постоји дозвола надлежног етичког одбора здравствене установе којом се након независне процене протокола истраживања и утврђивања да је истраживање етички прихватљиво одобрава спровођење медицинског истраживања и прихвата информисани пристанак испитаника;
- Испитаници нису могли бити адекватно информисани о ризицима и користима средства механичког ударног таласа јер нерегистровано средство није прошло

неопходне провере безбедности и ефикасности, што директно угрожава здравље и безбедност испитаника.

Недостатак информисаног пристанка представља грубо кршење права испитаника и фундаменталних принципа медицинске етике, укључујући принцип нешкодљивости (*non-maleficence*) и принцип аутономије испитаника.

6) Одбијање надлежности Етичког одбора Србије по питању провере спроведеног истраживања

Не постоји законска основа на основу које проф. др Дејан Нешић може да одбије надлежност Етичког одбора Србије да прати спровођење научних и медицинских истраживања у здравственим установама на територији Републике Србије. Етички одбор Србије, као етичко тело на нивоу Републике Србије, има широк опсег надлежности дефинисан Законом о здравственој заштити и подзаконским актима, укључујући и праћење етичких аспеката свих истраживања која се спроводе у области здравства. Члан 144. Закона о здравственој заштити јасно прописује да је Етички одбор Србије надлежан за давање мишљења о етичким питањима у вези са спровођењем научних истраживања у здравственој делатности, као и за праћење примене етичких принципа у здравственој заштити. Иако се истраживање спроведено под менторством проф. др Нешића одвијало у приватној пракси (ординацији), а не у јавној здравственој установи, то не искључује надлежност Етичког одбора. Закон о здравственој заштити дефинише здравствену делатност као делатност која се обавља у здравственим установама, приватној пракси и другим облицима обављања здравствене делатности, што обухвата и приватне ординације. Стога, свако истраживање које се тиче здравља људи, без обзира на то где се спроводи, потпада под етички надзор.

Одбијање сарадње са Етичким одбором Србије, у контексту правног жаргона, представља опструкцију правде и покушај избегавања одговорности. Етички одбор Србије је мишљења да одбијање његове надлежности од стране проф. др Дејана Нешића указује на свест о почињеним неправилностима и покушај да се оне заташкају. Међутим, имајући у виду да је руководство Медицинског факултета Универзитета у Београду, чији је члан и проф. др Нешић, доставило Етичком одбору Србије допис, потписан од стране Етичке комисије наведеног факултета, којим се оспорава надлежност Етичког одбора Србије, те с обзиром на чињеницу да је већина чланова Етичке комисије факултета поднела оставке због неучествовања у сачињавању поменутог дописа, о чему је обавештен Етички одбор Србије, оспоравање надлежности Етичког одбора Републике Србије мора се сагледати у ширем контексту. Наведени комплексни сценарио указује на потенцијално координисану активност усмерену ка флагрантном непоштовању и оспоравању ауторитета Етичког одбора Републике Србије и принципа владавине права, што додатно отежава процес утврђивања етичке одговорности.

У циљу очувања интегритета етичког система у Републици Србији и наглашавања значаја поштовања етичких принципа и ауторитета етичких одбора здравствених установа, Етички одбор Србије је, поступајући транспарентно, у складу са законом и етичким принципима, заузео став да неће толерисати непоштовање свог ауторитета и законом прописаних надлежности, као ни било који вид опструкције етичких поступака.

У вези са забрињавајућим одбијањем Медицинског факултета Универзитета у Београду да призна и поступа у складу са надлежностима Етичког одбора Србије, што је у супротности са важећим законским прописима и етичким принципима који регулишу рад високошколских установа и здравственог система у Републици Србији, Етички одбор Србије је донео одлуку да се обрати Савету Медицинског факултета Универзитета у Београду са захтевом да у оквиру својих овлашћења наложи одговорним лицима на Факултету да без одлагања поступе у складу са захтевима Етичког одбора Србије и омогуће несметано спровођење утврђивања етичких преступа.

7) Одговорност ментора

Одговорност ментора научног и медицинског истраживања у сврху израде докторске дисертације је вишеструка и обухвата:

- Академску одговорност: Ментор, као одговорно лице, има обавезу да обезбеди да се истраживање спроводи у складу са свим релевантним етичким и законским стандардима. Његова одговорност укључује надзор над целокупним процесом истраживања, укључујући избор опреме и прибављање свих неопходних дозвола, чиме се гарантује научни и етички интегритет медицинског истраживања у сврху израде докторске дисертације. Свако допуштање или прикривање неправилности директно нарушава академски интегритет и повлачи одговорност ментора.

- Професионалну одговорност: Као лекар са лиценцом Лекарске коморе Србије, ментор истраживања има обавезу да се придржава Кодекса медицинске етике Лекарске коморе Србије, који обухвата принципе поштења, интегритета и одговорности. Поред тога, ментор је дужан да поштује Међународни кодекс лекарске етике, етичка начела, декларације и препоруке Уједињених нација, Савета Европе, Светске здравствене организације, као и друге одредбе међународног хуманитарног права које се односе на медицинску праксу и истраживање.

- Моралну одговорност: Ментор сноси моралну одговорност за поступке који су у супротности са фундаменталним принципима етике и академске честитости. Ово подразумева обавезу да се осигура интегритет истраживања, спречавање фалсификовања или измишљања података, те промовисање транспарентности и објективности у истраживачком раду.

- Правну одговорност: Поред етичке одговорности, фалсификовање података и кршење законских одредби које регулишу спровођење медицинских истраживања повлаче за собом и правну одговорност. Ово се посебно односи на истраживања која укључују људске субјекте, где су примењиви строги прописи о заштити права испитаника, информисаном пристанку, поверљивости података и етичком одобрењу.

На основу изнетих чињеница, Етички одбор Србије заузима став да је проф. др Дејан Нешић, у својству ментора медицинског истраживања, починио низ тешких етичких и професионалних прекршаја. Овакво поступање налаже реакцију надлежне Етичке комисије Медицинског факултета Универзитета у Београду, као и релевантних органа

Лекарске коморе Србије, у циљу заштите интегритета научног истраживања и медицинске професије.

Етички одбор Србије ће о утврђеним етичким преступима обавестити Министарство здравља са захтевом за предузимање одговарајућих мера из надлежности Министарства, у складу са Законом о здравственој заштити, против здравствених радника и здравствене установе због непоштовања прописа о спровођењу медицинских истраживања.

Уважавајући утврђене грубе повреде етичког кодекса у поступку менторства медицинског истраживања, спроведеног супротно закону и етичким начелима, а имајући у виду да проф. др Дејан Несић обавља функцију продекана задуженог за континуирану медицинску едукацију и акредитацију, Етички одбор Србије, као независно стручно тело на нивоу Републике Србије, у циљу заштите етичких стандарда, интегритета академске заједнице и поверења јавности у рад здравствених установа, одлучио је да у обраћању Савету Медицинског факултета Универзитета у Београду, поводом наведених поступака руководства, посебно нагласи озбиљност прекршаја проф. др Нешића са препоруком да предузме адекватне мере, укључујући и разматрање његове подобности за обављање функције продекана за континуирану медицинску едукацију и акредитацију.

На основу члана 15. став 1. Пословника о раду Етичког одбора Србије овде изнето мишљење Етичког одбора Србије се објављује на Интернет страници Министарства здравља.

ЕТИЧКИ ОДБОР СРБИЈЕ